Fil-Prim Awla tal-Qorti Civili

Onor. Imhallef Patrick Vella, B.A., LL.D., M. Jur. (EUR Law).

Rikors Kostituzzjonali Numru 721/1999

Glenn Bedingfield

Vs

Kummissarju tal-Pulizija,
Avukat Generali,
Il-Prim Ministru, u
Dr. Eddie Fenech Adami proprio 'kjamat in kawza'
b'digriet ta'din il-Qorti tal-11 ta'Awwissu, 2000.

Illum, 10 ta'Settembru, 2001.

Il-Qorti :

Rat ir-rikors ta'Glenn Bedingfield, datat 29 ta'Ottubru, 1999, fejn talab li din il-Qorti tiddikjara :

1. Illi l-azzjoni kriminali proposta kontra tieghu ghall-libell, pendenti quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta'Gudikatura Kriminali, tikser u qed tikser, jew x'aktarx tikser, id-dritt fondamentali tieghu ghall-liberta' ta' espressjoni kif provdut u sancit fl-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea ghad-Drittijiet tal-Bniedem ;
2. Taghti dawk ir-rimedji, tempestivi w opportuni, u taghti dawk il-provvedimenti kollha mehtiega ghall-harsien ta' l-istess dritt fondamentali, inkluza, jekk hemm bzonn id-dikjrazzjoni li l-azzjoni penali mill-Prim Ministru tal-pajjiz kontra gurnalista, ghalkemm inkorporata u mhux eskluza mill-Ligi ta' l-Istampa, tikkostitwixxi ksur tad-dritt fondamentali msemmi fl-Artikolu 10 ta' l-istess Konvenzjoni.

Rat ir-risposta tal-fuq imsemmija intimati kollha, datata 2 ta'Novembru, 1999, li biha taw it-twegibiet taghhom fil-meritu ghal dak li qed jghid ir-rikorrent, kif ukoll issollevaw hames eccezzjonijiet preliminari, numerati bin-numri 1 sa 5 fl-imsemmija risposta, liema eccezzjonijiet gew decizi precedentement b'mod definittiv b'sentenza moghtija mill-Qorti Kostituzzjonali fil-31 ta'Lulju, 2000.

Rat ghalhekk ir-risposti ta' l-intimati kollha numerati bin-numri 6 u 7 fl-imsemmija risposta li jikkoncernaw il-meritu ta'dan ir-rikors, u cioe' :

" 6. Illi r-rikors mhux car fl-allegazzjoni ta' x'inhu l-ksur ta' l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea li dwaru qieghed isir l-ilment ; u

7. Illi l-kazijiet Torok citati mir-rikorrent fid-Dok. A anness mar-rikors tieghu huma ghall-kollox diversi mill-kaz odjern."

Rat is-sentenza taghha tat-28 ta'Jannar, 2000, li permezz taghha din il-Qorti ddecidiet dwar il-hames eccezzjonijiet preliminari sollevati mill-intimati, li minnha appellaw principalment ir-rikorrent Glenn Bedingfield, u incidentalment l-intimati.

Rat is-sentenza moghtija mill-Qorti Kostituzzjonali fil-31 ta'Lulju, 2000, li biha dik il-Qorti laqghet l-appell maghmul mir-rikorrent Glenn Bedingfield u bghatet dawn l-atti ghall-kontinwazzjoni tas-smigh fil-meritu quddiem din il-Qorti w eventwali decizjoni, u fejn iddecidiet ukoll (1) illi l-Avukat Generali intimat huwa legittimu kontradittur u ghandu 'locus standi' f'dawn il-proceduri, (2) ikkkonfermat illi l-Onorevoli Prim Ministru, f'dik il-kapacita', jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju, u (3) li jigi kjamat in kawza Dottor Eddie Fenech Adami proprio.

Rat id-digriet taghha tal-11 ta'Awwissu, 2000, li bih gie kjamat in kawza Dr. Eddie Fenech Adami f'ismu proprio.

Rat ir-risposta ta'Dr. Eddie Fenech Adami proprio datata 28 ta'Settembru, 2000, li biha eccepixxa illi l-azzjoni odjerna mressqa mir-rikorrent hija wahda frivola w vessatorja billi l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea tipprovdi hija stess illi l-liberta' ta' l-espressjoni mhiex assoluta izda hija limitata mill-"penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society........for the protection of the reputation or rights of others......." Zied jghid li tant hu hekk li s-sanzjonijiet imposti fil-Kap. 248

huma appuntu dawn il-"penalties" necessarji fis-socjeta' demokratika Maltija ghall-protezzjoni tar-reputazzjoni u drittijiet ta' terzi.

Rat in-Nota tar-rikorrent Glenn Bedingfield datata 30 ta'Marzu, 2001, li biha l-ewwel talab li din il-Qorti 'ex officio' tiddikjara li qed tastjeni mis-smigh tal-kawza ulterjorament, liema talba giet michuda b'digriet ta'din il-Qorti tal-21 ta'Mejju, 2001, u fejn ghamel riferenza ghall-zewg sentenzi moghtija mill-Qorti Ewropea, Lingens –vs- Austria, u Arslan –vs- Turkey.

Rat in-Nota ta' l-intimat Avukat Generali datata 5 ta'April, 2001, li biha ssottometta li z-zewg kazijiet imsemmija mir-rikorrent m'ghandhomx x'jaqsmu mal-kaz odjern, u rrifera minflok ghall-kaz iehor ukoll deciz mill-Qorti Ewropea fis-17 ta'Novembru, 1998, fl-ismijiet Peree –vs- The Netherlands, liema kaz, skond l-Avukat Generali, jixbah il-kaz prezenti.

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet kollha koncernati.

IKKUNSIDRAT:

Illi in segwitu ghac-citazzjoni mahruga fit-13 ta'Awwissu, 1999, fuq talba tal-kwerelant Dr. Eddie Fenech Adami proprio ghaliex hassu difamat b'diversi siltiet fil-ktieb bl-isem '**Il-Gurament'**, miktub u pubblikat mir-rikorrent Bedingfield, dan ta' l-ahhar istitwixxa dawn il-proceduri quddiem din il-Qorti fejn qed jallega li b'din l-azzjoni penali kontrih fil-kapacita' tieghu ta'gurnalist li ghandu d-dmir li jghaddi informazzjoni, analisi w kritika lill-pubbliku, Dr. Fenech Adami kien kiser jew x'aktarx kien sejjer jikser id-dritt fondamentali tieghu ghall-liberta' ta' l-espressjoni kif provdut u sancit fl-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea ghad-Drittijiet tal-Bniedem. Hu car, mela, li r-rikorrent Bedingfield qed jibbaza l-ilment tieghu esklussivament fuq dak li jghid dan l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea, li din il-Qorti qedha hawnhekk tirriproduci testwalment, u cioe':

" 1. *Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers..........*

2. *The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilites, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the Judiciary. "*

Illi ghall-kull buon fini ghandu jigi rilevat mal-ewwel li mhux il-kompitu ta' din il-Qorti li toqghod tara jekk is-siltiet fil-ktieb 'Il-Gurament,' li minnhom qed jilmenta l-intimat Dr. Fenech Adami, iwasslux ghall-difamazzjoni jew le fic-cirkostanzi tal-kaz partikolari. Dak, se mai, tarah il-Qorti tal-Magistrati li quddiemha kienu bdew il-proceduri kriminali kontra Glenn Bedingfield wara l-kwerela ta' Dr. Fenech Adami. Dan qed jintqal fid-dawl ta' dak li kien gie stabbilit fis-sentenza tal-Qorti Ewropea fl-ismijiet Lingens –vs- Austria tat-8 ta'Lulju, 1986, cioe', li specjalment fejn si tratta ta' xi personalitajiet pubblici, bhal ma huma persuni fil-qasam tal-politica, dawn jesponu ruhom aktar minn haddiehor ghall-skrutinju f'kull haga li jghidu jew li jaghmlu, u, ghalhekk, ghandhom jkunu preparati ghall-dan u juru sens akbar ta' tolleranza. F'dan ir-rigward dik is-sentenza tghid hekk testwalment :

> " *The limits of acceptable criticism are accordingly wider as regards a politician as such than as regards a private individual. Unlike the latter, the former inevitably and knowingly lays himself open to close scrutiny of his every word and deed by both journalists and the public at large, and he must consequently display a greater degree of tolerance*."

Dan il-principju gie segwit anke wara, bhal ma kien fil-kaz ta' Oberschlick (ECHR 23 ta'Mejju, 1991) fejn intqal hekk : "The *Court notes that a politician must display a greater degree of tolerance with regard to criticism, especially when he himself makes public statements that are susceptible of criticism*."

Dak li qalu dawn iz-zewg sentenzi illum huwa ormai pacifiku w gie segwit anke f'sentenzi ohra sussegwenti tal-Qorti Ewropea.

Jigi rilevat hawnhekk, izda, li fil-kaz taz-zewg sentenzi msemmija, il-proceduri quddiem il-Qorti Ewropea saru **<u>wara</u>** li l-Qrati domestici kienu gja' iddecidew li kien hemm difamazzjoni, jew xi materjal libelluz, u kien propju ghalhekk, wara li l-Qorti Ewropea ezaminat il-gravita' o meno tal-kliem allegatament difamatorju jew libelluz, li dehrilha li fil-kaz ta'persuni pubblici, bhal ma huma l-politici, tali kliem ma kienx jeccedi jew jaqbez il-livelli ta' 'accepted jew acceptable criticism', ghaliex dawn il-persuni jesponu ruhom ta' kuljum ghall-skrutinju kontinwu f'dak li jghidu u jaghmlu, u, per konsegwenza, ghandhom juru tolleranza akbar minn kull individwu ordinarju.

Fil-fehma ta' din il-Qorti dak li qalghet il-Qorti Ewropea f'dan ir-rigward ma tantx hu rilevanti fil-kaz in ezami, dan principalment ghaliex il-proceduri quddiem il-Qorti tal-Magistrati huma weqfin jistennew l-ezitu ta' dan ir-rikors, u, ghalhekk, kuntrarjament ghaz-zewg sentenzi msemmija tal-Qorti Ewropea, ghad ma hemmx decizjoni jekk is-siltiet fil-ktieb 'Il-Gurament' humiex difamatorji jew le, tenut kont tal-figura politika tal-kwerelant Dr. Fenech Adami. Certament dawn iz-zewg sentenzi msemmija, u l-principju stabbilit minnhom, fuq kwotat, jiehdu ferm aktar rilevanza jew importanza kieku l-ewwel Qorti ma ssoprasjedietx u kompliet tisma l-proceduri penali u tghat id-decizjoni taghha, assumendo, ghall-grazzja ta' l-argument biss u xejn aktar, li kienet issib kaz ta' difamazzjoni.

Minn naha l-ohra, li huwa rilevanti w importanti f'dan il-kaz huwa li din il-Qorti trid tara biss jekk bl-azzjoni li ha Dr. Fenech Adami kienx b'xi mod gie lez jew x'aktarx sejjer jigi lez id-dritt ta'libera espressjoni tal-gurnalist Glen Bedingfield u dan ai termini ta' l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea ghad-Drittijiet tal-Bniedem.

Hu evidenti li l-iskop ta' l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea hu principalment li jipproteggi l-liberta' ta' espressjoni. Il-Qorti Ewropea diversi drabi ddikjarat li l-liberta' ta' l-espressjoni, u anke ta' l-istampa, tirrikjedi protezzjoni specjali sabiex l-istampa, kif gie dikjarat fis-sentenza ta' dik il-Qorti fl-ismijiet "<u>The Sunday Times –vs- The U.K." fis-26 ta'April, 1979</u>, "*plays its vital role of public watchdog and to impart information and ideas on matters of public interest* ".

Effettivament l-importanza ta' media libera w indipendenti bhala pedament fondamentali w necessarju ghad-demokrazija hu fatt rikonoxxut w accettat certament ma' l-Ewropa kollha. B'dana kollu, izda, jezisti dibattitu shih jekk ghandhux ikun

hemm, u jekk hemm, safejn ghandhom jaslu, il-limiti ta' din il-liberta' moghtija lill-media, cioe', x'inhuma ezattament id-drittijiet u responsabilitajiet tal-media, tal-gurnalist. Din il-Qorti tifhem u taqbel li tali drittijiet ta' liberta' ta'espressjoni w stampa ghandhom jinghataw lill-gurnalist sabiex hu ikun jista' jesercita' l-professjoni tieghu adegwatament, bla xkiel u interferenzi, u biex, eventwalment, jghaddi informazzjoni, analisi jew kritika lis-socjeta, lill-pubbliku. Din hi l-funzjoni, u anke l-obbligu, ta'kull gurnalist professjonali, cioe' li jghaddi tali informazzjoni, analisi jew kritika lill-pubbliku li, minn naha tieghu, ghandu d-dritt ghal tali informazzjoni, analisi jew kritika.

Mill-banda l-ohra, pero', indubjament dan id-dritt tal-gurnalist mhuwiex bla ebda limiti. Jekk xejn, kull gurnalist ghandu dawk li jissejhu '<u>ethical duties</u>', li, effettivament, jikkostitwixxu l-limiti tad-dritt ta' l-espressjoni libera jew bla xkiel. F'hafna pajjizi, dawn il-limiti jew restrizzjonijiet huma stipulati fil-ligi, permezz ta'ligijiet li jkopru partikolarment reati bhal dak ta'difamazzjoni, ta'razzismu, u simili; izda f'hafna pajjizi ohra, ma hemm xejn bil-miktub x'inhuma dawn ir-restrizzjonijiet jew 'ethical duties', izda jithallew biss bhala kwistjoni ta' dak li jissejjah **<u>'self-regulation'</u>**, cioe', li gurnalist professjonali suppost minn jeddu w wahdu ghandu jkun jaf safejn ghandu jasal fl-informazzjoni, fil-kritika jew analizi li jghaddi lill-pubbliku.

Fil-fatt it-tieni parti ta' l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea jsemmi xi cirkostanzi fejn dan id-dritt fondamentali tal-liberta' ta' l-espressjoni jista' jigi ristrett, fosthom fejn si tratta ta' protezzjoni ghar-reputazzjoni w drittijiet tal-persuna. Ghalhekk, filwaqt li huwa minnu li l-gurnalist ghandu d-dritt u l-obbligu li jircievi u minghajr xkiel jew interferenzi jghaddi informazzjoni lis-socjeta, li ghandha d-dritt li tircevi tali informazzjoni, sabiex tasal ghall-gudizzju taghha, mill-banda l-ohra, dan id-dritt ghall-espressjoni libera u minghajr interferenzi **<u>mhux xi dritt assolut</u>**. L-imsemmi Artikolu 10, fit-tieni parti tieghu, jirrikonoxxi d-dritt tal-persuna li tiddefendi ruha minn xi forma ta' gurnalizmu jew stampa li jhammeg ir-reputazzjoni jew drittijiet tieghu. Ghalhekk huwa permess ghal kulhadd, mhux biss ghall-awtoritajiet pubblici, li jiehu dawk il-passi kontra min bil-kitba jaghmel hsara lir-reputazzjoni tal-persuna. Veru li l-Artikolu 10 isemmi biss " Public Authority", izda il-Qorti Ewropea rreteniet li anke l-individwu ghandu d-dritt li jinterferixxi jew jagixxi personalment biex jipproteggi l-interessi tieghu. Dan qed jinghad irrespettivament mill-principju fuq imsemmi stabbilit fil-kaz ta' Lingens dwar il-grad ghola ta' tolleranza li ghandhom ikollhom persuni pubblici bhal ma huma l-politici. Hija l-Qorti li imbaghad ghandha tara jekk dan il-principju japplikax

f'xi kaz partikolari li jkollha quddiemha. Izda, minkejja dan, xorta jibqa l-fatt li l-Artikolu 10, filwaqt li jirrikonxxi w jipproteggi d-dritt tal-liberta' ta' espressjoni minghajr interferenzi, ghaliex dan huwa essenzjali biex ikun hemm socjeta' demokratika, u ghall-esercizzju u qadi tal-professjoni tal-gurnalist, minn naha l-ohra, specjalment fit tieni parti tieghu, jaccetta li dan id-dritt mhux xi wiehed assolut. Dan necessarjament ifisser li minbarra drittijiet, il-gurnalist ghandu wkoll responsabilitajiet, cioe' doveri sabiex b'dak li jikteb jassigura li ma jaghtix lok ghal xi wahda mic-cirkostanzi msemmija f'din il-parti ta' dan l-Artikolu 10 tal-Konvenjzoni Ewropea.

Din it-tieni parti ta' dan l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea tfisser, mela, li xi interferenza da parti ta' l-Istat jew ta' xi persuna fid-dritt ta' l-espressjoni libera tal-gurnalist, jew kull mezz tal-media, tkun legittima jew accettabbli legalment meta tali indhil jew interferenza jkun necessarju f'socjeta' demokratika. Dan l-Artikolu 10, fl-assjem tieghu, jistabbilixxi, ghalhekk, il-linji ta' gwida jew kriterji sabiex jinholoq bilanc bejn id-dritt ta'espressjoni libera moghti lill-media u lill-gurnalist minn naha l-wahda, u, minn naha l-ohra, id-drittijiet u interessi ta' l-Istat, kif ukoll tal-persuna li tiddefendi lilha nnifisha. Dan huwa Artikolu li jiggarantixxi l-liberta' ta' l-espressjoni u li tinghata informazzjoni lis-socjeta. Individwi, dawk li jissejhu Non-Governmental Organizations, u anke gruppi ta'persuni jew individwi jistghu jinvokaw il-protezzjoni li jaghti dan l-Artikolu 10.

Il-gurisprudenza tal-Qorti Ewropea tirrikonoxxi l-importanza li l-media tinghata l-protezzjoni li dan l-Artikolu 10 indubjament jaghti. Kif intqal qabel, il-media, il-gurnalizmu, hu kunsidrat bhala mezz ferm importanti w essenzjali ghat-tixrid ta' informazzjoni, kritika w analisi, kemm fuq materji politici kif ukoll fuq materji ta'interess generali. U hu propju ghalhekk li kulltant il-media hi meqjusa bhala "**a public watchdog**". Pero', sabiex il-gurnalist jezercita l-professjoni tieghu b'mod professjonali, irid ukoll izomm strettament u b'mod rigoruz mal-kriterji msemmija fit-tieni parti ta' dan l-Artikolu. Kif intqal mill-Qorti Ewropea fil-kaz ta' Lingens :

> " *Whilst the press must not overstep the bounds set, inter alia, for the protection of the reputation of others, it is nevertheless incumbent on it to impart information and ideas on political issues just as on those in other areas of public interest. Not only does the press have the task of imparting such information and ideas ; the public also has a right to receive them.* "

Jibqa l-fatt ghalhekk li dan l-Artikolu 10 jiggarantixxi mhux biss id-dritt tal-gurnalist li liberament, bla xkiel jew interferenzi minn xi awtorita' pubblika jew xi individwu jew grupp ta' individwi, jew simili, jghaddi informazzjoni, analisi jew kritika lill-pubbliku, izda jiggarantixxi wkoll li l-istess pubbliku ghandu d-dritt ghal din l-informazzjoni, analisi jew kritika, tkun xi tkun, kemm ta' natura politika kif ukoll ta' interess generali. Tali dritt, izda, mhux xi wiehed bla ebda limiti. L-istess Artikolu 10, fit-tieni parti tieghu, jghid b'mod ferm car safejn jista' jasal il-gurnalist, x'inhuma dawk ic-cirkostanzi li jippermettu lil xi hadd li jinterferixxi f'dan id-dritt ta' espressjoni libera, cirkostanzi li juru li, jekk javveraw ruhom, il-media jew il-gurnalist ikun oltrepassa il-livell ta' "accepted jew acceptable criticism". Dawn huma cirkostanzi li joholqu l-bilanc, l-element tal-bzonn jew tal-necessita, tal-proporzjonalita', rikjest bejn id-dritt ta' espressjoni libera tal-gurnalist, tal-media, u d-dritt ta' lstat jew tal-persuna li tipproteggi lilha nnifisha. Irid ikun hemm dan is-sens ta'bilanc sabiex verament tezisti socjeta' demokratika. Ghalhekk kull pajjiz demokratiku jaghmel dawk il-ligijiet, bhal ma hi l-ligi tad-difamazzjoni u tal-libell, skond il-htigijiet tieghu sabiex jipproteggi l-interessi u reputazzjoni ta'terzi. Hu l-obbligu ta' kull pajjiz demokratiku li jara hu kif ghandu jipproteggi d-drittijiet tac-cittadini tieghu, dan dejjem in linea mal-kriterji w linji ta'gwida msemmija fit-tieni parti ta' l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea. Jekk persuna thoss li l-media tkun qabzet il-limiti ta' "acceptable criticism" fil-konfront taghha, b'mod li xi drittijiet taghha jew ir-reputazzjoni taghha huma lezi, din, allura, ghandha kull dritt tagixxi kontra dak il-mezz tal-media.

Il-Konvenzjoni tirrikonoxxi d-dritt ta' l-individwu li jinterferixxi fid-dritt fondamentali tal-liberta' ta' espressjoni, dejjem fil-parametri tat-tieni parti ta' l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni. Sta ghall-Qorti imbaghad li trid tara jekk l-informazzjoni jew kritika li l-media tkun ghaddiet kienetx wahda li marret oltre il-livelli ta' "acceptable criticism", tenut kont tal-figura ta' l-allegat difamat, jekk hux persuna pubblika jew xi individwu ordinarju, li ghandha tara jekk b'dak li l-media ppubblikat kienx inholoq in-necessita' jew bzonn socjali ta' xi forma ta' interferenza mill-allegat difamat, jekk hemmx proporzjonalita' bejn il-kliem allegatament offensiv u l-applikazzjoni tal-ligi minn naha ta' l-offiz sabiex jipproteggi lilu nnifsu, fi ftit kliem jekk hemmx il-bilanc tant rikjest ghall-ezistenza ta' socjeta' verament demokratika.

Dan hu kollu li kellha tghamel din il-Qorti f'dan il-kaz. Ma kelliex tara jekk is-siltiet fil-ktieb "Il-Gurament" kienux difamatorji jew le, tenut kont tal-figura pubblika jew politika ta' Dr. Fenech Adami. Ma kelliex tara jekk b'dak li kiteb ir-rikorrent Glenn Bedingfield kienx ghadu entro dak stipulat fl-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea jew le, jekk

kienx qabez jew le l-livelli ta' "acceptable criticism". Kif intqal qabel, dan l-ezercizzju, se mai, trid tghamlu l-Qorti tal-Magistrati fil-proceduri penali istitwiti fuq kwerela ta' Dr. Fenech Adami. Kull ma kellha tistabbilixxi din il-Qorti hu jekk bl-azzjoni li ha Dr. Fenech Adami kienx qed jinterferixxi fid-dritt tar-rikorrent qua gurnalist li liberament jghaddi kull informazzjoni, kritika jew analisi, lill-pubbliku, li ghandu d-dritt li jirceviha u jasal ghall-konkluzzjoni tieghu.

Ghalhekk, tenut kont tal-principji kollha fuq imsemmija, u in vista tal-fatt li l-proceduri penali huma weqfin, certament, sa dan l-stadju ta' din il-kwistjoni, din il-Qorti zgur ma tistghax taqbel mar-rikorrent li bl-azzjoni penali li ha Dr. Fenech Adami, sabiex jipproteggi r-reputazzjoni tieghu, b'xi mod gie lez jew x'aktarx sejjer jigi lez d-dritt ta' l-espressjoni li r-rikorrent ghandu ai termini ta' l-ewwel parti ta' l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea.

Dr. Fenech Adami hass li kien gie difamat, li r-reputazzjoni tieghu, bhala persuna fil-qasam tal-politika, sofriet jew setghet issofri hsara b'dak li kiteb Glenn Bedingfield fil-ktieb tieghu "il-Gurament", u ghalhekk agixxa skond il-ligijiet tal-pajjiz. Il-Konvenzjoni Ewropea, kif interpretata mill-Qorti Ewropea, tirrikonoxxi li kull pajjiz ghandu d-dritt li jaghmel dawk il-ligijiet sabiex persuna tkun tista' tipproteggi lilha nnifisha minn xi materjal ingurjuz, difamatorju jew libelluz, anzi theggeg lill-kull pajjiz li jaghmel ligijiet 'ad hoc'. Il-Konvenzjoni Ewropea tghati d-dritt lill-kull persuna, kemm ordinarja, kif ukoll jekk tkun wahda fil-qasam tal-politika, li tghamel uzu minn dawn il-ligijiet jekk dik il-persuna thoss li xi gurnalist, jew xi mezz iehor tal-media, oltrepassa jew tbieghed mid-doveri w obbligi li ghandu w li huma garantiti mill-ewwel parti ta' l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea, u dan kif jirrizulta b'mod ferm car mit-tieni parti ta' dan l-Artikolu fejn l-istess Konvenzjoni taccetta li jkun hemm restrizzjoni f'dan id-dritt ta' espressjoni libera meta si tratta ta' protezzjoni ghar-reputazzjoni jew drittijiet tal-persuna. Jekk l-informazzjoni moghtija mill-gurnalist jew xi mezz iehor tal-media kienetx entro il-livelli ta' "acceptable criticism" jew le hija haga ohra, specjalment fil-kaz odjern. Dak l-istadju ghadu ma wasalx. Pero', sal-punt safejn waslu dawn il-proceduri, certament ma jistghax jinghad li bl-azzjoni li ha Dr. Fenech Adami kien hemm xi vjolazzjoni ta' Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea. Bl-azzjoni li hu ha kien qieghed biss jezercita d-dritt li jaghtih dan l-istess Artikolu fit-tieni parti tieghu, u sa hawnhekk ma hemm ebda ksur tal-Konvenzjoni Ewropea.

Ghal dawn ir-ragunijiet kollha, ghalhekk, il-Qorti filwaqt li ma tarax li kien hemm xi vjolazzjoni ta' xi dritt fondamentali tar-rikorrent ai termini ta'l-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni Ewropea, u ghalhekk m'ghandhiex ghalfejn tezamina w tiehu konjizzjoni tat-tieni talba tieghu, qed tichad it-talbiet kollha ta' Glenn Bedingfield, bl-ispejjes kontrih.

Konsegwentement, il-Qorti tordna li l-proceduri fil-meritu issa jitkomplew quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta'Gudikatura Kriminali biex tkun dik il-Qorti li eventwalment tghati d-decizjoni taghha fuq il-kaz.

Illum, 10 ta'Settembru, 2001.

(Onor. Imhallef Patrick Vella)